

20.10.2022

UKA2022/56

Jens NapātōK', Naleraq

**Ukioq 2025-imiit nutaamik umiarsuarmik sinersortaateqalernissaa siunertaralugu
Naalakkersuisut pilersaarummik suliaqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut
siunnersuut, taamaasilluni pilersaarut kingusinnerpaamik UKA 2023-imi saqqummiunneqassalluni.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut)

Siullermeerineq:

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut aalajangiiffigissassamik siunnersuutigaa Ukioq 2025-imiit nutaamik umiarsuarmik sinersortaateqalernissaa siunertaralugu Naalakkersuisut pilersaarummik suliaqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, taamaasilluni pilersaarut kingusinnerpaamik UKA 2023-imi saqqummiunneqassalluni.

Anders Olsen, Siumut sinnerlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuutaanut pingaaruteqartuusumut Naleqqammit qujaffigiserusupparput.

Sineriatsinni mittarfiit sanaartorneqarput inuit akikinnerusumik angalasalernissaat anguniarlugu aammalu sukkannerusumik sumiiffimmiit sumiiffimmut nuuttarsinnaanissaat anguniarlugu, taamatullu qulimiguulliit akisoqisumik nalilorsorlugit akikinnerusumik nunap inuisa angalasalernissaat anguniarlugu aammagooq avammut aalisakkanik nutaanik suli paperorsortunik tuniniaasalerni-assagattagooq.

Aap pisariinnerusumik sumiiffiit ilaanniit nikissinnaaneq ajornannginnerulerpoq ilaani lu illoqarfinni ineriartornermut siunertamut toqqammaavilersuutaasunut siunnerfinnut iluatsippallaarsimannngitsutut inissiffiupput taamatullu ajoraluartumik innuttaasunut nunap inuinit akikinnerusumik angasalernisaq ajorarluartumik angusaqanngilagut.

Taamaammat maannakkut killiffik aallaavigalugu silaannaap allanngoriartornera ilutigalugu kilifflup takutippaa allatigut nutaamik eqqarsarluta aaqqiisariaqartugut.

Ukioq manna avannaanut angalasut eqqugaanikooqaat aammalu aaqqiiniarluni imaq aalasorsuusoq angallatinik Targa-nik angallanneqartaarput imaq aalatillugu angallatiginissaanut naleqqunnerat killeqartorujussuarnut.

Taamaammat umiarsuarmik angallassisarneq aaqqissuussiffigisariaqarluinnarpoq sumiiffinni ajornartorsiutaasartut ilanngullugit.

Sumiiffiit ilaanni innuttaasut eqqugaasimapput aaqqissuussisimanerput Manitsup eqqaani nunaqarfinnut angallassisarneq ilaatigut naleqqussagassaasoq ukiukkut sikuunerani ajorluinnar-tumik inissittaarnera takoreerparput allaat qaammat sinnerujussuarlugu ingerlasoqasinnaanani angalusassaagaluartut utaqqisartut tusaavagut, tamakkulu sikorataqqinnissaa ajornartorsiutaasup takoriigatta ajornartorsiutaqqilinnginnissaa anigorniarlugu aaqqiissutissamik Naleqqamiit qaqilerisaarnerput isumaqarpugut tusaaneqartariaqalersoq. Ilami Manitsup nunaqarfiani Atammimm, Napa-sumi Kangaamiunilu ukiunerani Targa-nik tikinneqarsinnaajunnaarnerata nalaani nunaqarfiiit ilaannut qulimiguulimmik tikinneqarsinnaanngornissaat aaqqiiffigisariaqarpoq ajornartorsiutaasup takkuteqqinnissaa utaqqeqlaanngikkaluarlugu.

Taamatullu imaatigut angalasarneq ajornartorsiutaasartoq ilanngullugu aaqqiiffigisariaqarput.

Avannaani ajornartorsiuteqarneq annersaavoq tassalu Uummannap eqqaani nunaqarfiiit akornanni aammalu avataaniit tikinneqarsinnaasumik angallannikkut aaqqissuussisoqartariaqarpoq, taamatullu Upernavimmuit aammalu Upernavimmuit nunaqarfinnut angallassineq pitsaanerusumik aaqqissuuneqartariaqarluinnarpoq.

Nunaqavissut suleqatigalugit taakkulu angallasissussanngorlugit imaatigut angallassisarnissamik isumaqatigiissusiorfigineratigut imaatigut aasaanerani angalasoqarsinnaanngorlugu avannaani aaqqissuusisoqarnissaa piffissanngorpoq, ilami kujataani Nuummi qeqertarsuup tunuanituulli avannaani imaatigut nunaqarfiiit ilanngullugit angallassisoqalernissaa pingaaruteqarlunilu pisari-aqrarluinnartoq eqquqtariaqalerpoq.

Siunnersuutaareersut aammalu eqqartuiffigineqarnikooreeqisoq pillugu Anders Olsen Siumumiit aammaarlutik Siumumiit qainqeqaqqippoq umiarsuaqartariaqarneranik pisariaqartitsineq taman-nalu pillugu Ukioq 2025-imiit nutaamik umiarsuarmik sinersortaateqalernissaa siunertaralugu Naalakkersuisut pilersaarummik suliaqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunner-suummik saqqummiussioqaqqippoq taannalu pilersaarut kingusinnerpaamik UKA 2023-imi saqqummiunneqassoq.

Naleqqamiit tupisuitigeqaarput siunnersuutaasimasoq Tassalu Atassumiit siunnersuut saqqummi-uneqarnikuusooq Nanortalimmiit Upernivik tikillugu ilaasortaammik 2020-imiit angalasoqartalernis-saa siunnersuutigineqarmat partiit siullermeerinermi 2019-imi tapersiilluta amerlanerussuteqartut ataatsimiititaliamut ingerlatseqqinnerani siullermeermat tapersorsorialugu tupinnaraluartumik siun-nersuummut itigartitseriasaarlutik isumaliutissiissummi saqqummiimmata ataatsimiititaliaamiilli upernaakkut 15. Maj 2019-imi immikkoortoq 134-imi Aqqaluk Heilmann siunnersuutaa umiarsua-qatarlernissaa itigartillugu allannguutissamik siunnersuuteqarmata, tassanilu tamanikkut Ataatsimiititaliap inassuteqaatigaa Ataatsimiititalia-p isumagatigiittup siuliani kaammattuut tunu-liagutaralugu siunnersuutip itigartinnegarnissaa innersuussutigaa, tassalu umiarsualisalernissaq Nanortalimmiit Upernavimmut itigartippaat akerlianilli allanngutissatut siunnersuuteqarluni:

"Nunatsinni katillugit angallannermut aningaasartuutit annikillisarniarlugit angallannermilu tikit-tarnerit akulikissusaasa qulakkerneqarnissaat anguniarlugu attaveqarnermut nunap immik-koortuinut nunalu tamakkerlugu pilersaarutit immikkoortumut pilersaarutinut ilanngutsinneqarnis-saat aamma nuna tamakkerlugu ataatsimoorussamik pilersaarusiornissaannik Naalakkersuisut kaammattorneqassapput. Taamaalilluni immikkoortunut pilersaarutinut mittarfiiut pioreersut qulimi-guullinnullu mittarfinnut, nuna immikkoortuini mittarfiiut umiarsuit pioreersut assigiinngitsut atorneqarnissaannut periarfissat aqqusinertigut nunakkut ikerasaliakkullu angallannernut peri-arfissat annikillisarlugillu annertusarneqarnissaat immikkoortumi pilersaarummut ilanngullugit suliarineqassallutik"

Misisuinerpassuit ingerlatereerlugit aammaarluni maannakkut ingerlatsisoqaqqinnissaanik suliak-kiutaasimasoq suliarineqanngissinnarluni maannakku aallaqqaataaniit misissuisoqarluni pilersaarusiortoqaqqinnissaa 2025-imi atuutilersussami inuit atugaat nalunngereeraluarlugit

kinguarsaqinneaannanngilaq, kisiannili sooruna qaqlertaarisugut siunnersuutit siornatigut iti-gartinnikuusat allanngulaaginnarlugit qinersiviit tulleriaarlugit siunnersutigineqaqqiinnartartut, torralaanerungaassagaluarpuget misissuinerpassuit ingerlanneqareernikuusut ingerlatseqqinnissagit partiit pitarlugit uani aaqqinneqartariaqartut takusinnaasagut isumaqatigiinniutigisinnaasuugutsigit aaqqiinissamillu imaqtumik siunnersuuteqarluta.

Tassa kujataani imaatigut Nanortalik tikillugu aaqqiinissaq taamatullu nunaqarfitt sinersortaammik avaqqunneaannartartut avaqqutiinnassaarlugit avannaani angallanneq ilanngullugu aaqqiinissamik siunniussiniarta aammalu sikusartumiikkatta sikunerata nalaani qulimiguulimmik tикинneqartangitsut ilanngullugit aaqqiiniarta uani taamaammat suliat ingerlareersimagaluartut misissuinerit ingerlasimasut aallaavigalugit maannakkut itigartinnikuusaq qulaajarlugu pilersaarusoqqaarlugu siunnerfigineqartoq Naleqqamiit tupinartorujussuuvoq.

Taamaammat Neriuutigeqaarput suliaasimasut pillugit periarfissarpassuit suliaasimasut pillugit sumiiffit nunarput tamaat isigalugu aaqqiissutaasussamik Naalakkersuisut suliaqassasut pi- umasaqaateqassasugut. Angallannikkut nunap inui pillugit aaqqiisariaqarpugut takoreerpagut aaqqitassarpassuit.

Norskit Hurtigruten atorlugu aasaaanerani nunarput kitaa sineriaa aammalu Tasiilaq tikittarsinnaallugu takornarissanik angallatitsiitgalutik ingerlatsinissaminnik neqerooruteqarnikuupput, tamannalu ilanngullugu Naalakkersuisut qulaajartariaqaraat Naleqqammiit ilanngullugu suliarineqarnissaa kissaatigaarput.

Norskit sineriassuartik ilaasartaatinik angisuunik takornarissanik angalasut ilutigalugit innuttaasunut inissaqartumik angalasoqarsinnaanera ingerlattarpaat, sumiiffit inukitsunnguit ilanngullugit allakkanik nioqququtissanik assigisaanillu ilanngullugit assartugassarput, taamaasilluni naatitanik allanillu nioqququtissanik ataavarnerusumik pisisartunut aamma assartuisinnaaneq aqqutissiorneqarsinnaalsammat nunatsinni taamatut aaqqissuusisuugutta taamaammat Naalakkersuisut tamanna ilanngullugu suliarissagaat Naleqqammiit piumasaqaatigaarput.

Taamatut oqaaseqarluta oqaaseqaatigut innersuullugit ataatsimiititaliami susassaqartumi suliarineqarnissaa innersuussutigaarput.